

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 2.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 18 Januari 1904.

Expedition: Vallingatan 11.

Pris: Helt 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petrad.

24:e Årg.

Friederich von Flotow.

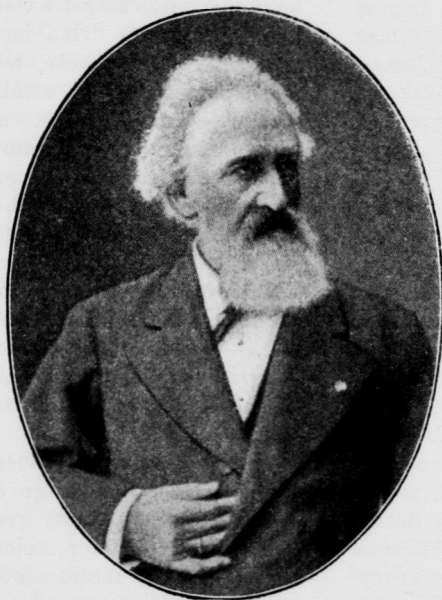
Aterupptagandet på vår operascen af "Alessandro Stradella" ger oss anledning att meddela komponistens porträtt och erinra om hans lif och verksamhet som tonsättare. Mera sällan upptages nu den nyssnämnda operan, då deremot hans "Martha" med sin lifliga handling och melodirikedom här såsom i utlandet håller sig uppe på repertoaren. Hans öfriga verk för scenen likasom andra kompositioner höra ej till nutidens kända musik, nästan endast hans anslående musik till Shakespeares "En vintersaga" lefver ännu upp tillsammans med detta mästerverk.

Friederich von Flotow föddes den 27 april 1812 i Teutendorf i Meck-

Ellen Beck.

lenburg på sin faders, friherre Adam von Flotows, riddargods. Hans moder, född Böckman, var hans första musikhärlarinna, och redan vid 5 års ålder började den med ovanligt musiksinne utrustade gossens undervisning i klaverspelt. Tio år gammal lämnade han föräldrahemmet och kom till en prest i pension, besökte sedan flere vetenskapliga institut och skulle därpå begifva sig till universitetet att idka juridiska studier. Hans själ hängde emellertid fast vid musiken, som han i hemlighet studerat, och han hade äfven såsom autodidakt komponerat åtskilliga saker. Han bad därför sin fader på det bevekligaste att få egna sig åt tonkonsten i detta ords fulla betydelse, men — en ättling af den gamla adel-familjen von Flotow blifva musiker!? Hvilken skandal! Redan blotta tanken därpå satte faderns ari-

Friederich von Flotow.

Erika Bergensson-Söderman.

stokratiska blod i sådan jäsning, att ett kyligt förhållande inträdde mellan far och son. Emellertid stegrade sig ifvern hos den rastlöst framåtsträfvande ynglingen, som medveten om styrkan hos sin talang ej ville blifva musiken otrogen. Händelsen fogade nu att den då för tiden berömda klarinettisten Iwan Müller på sin konstresa genom Mecklenburg kom till Teutendorf, der han stannade i flera veckor. Högst förvånad öfver Friedrichs talang förstod han bringa fadern att ändra tankar, så att sonen, oakadt släktens iuvändningar, i stället för att besöka de juridiska hörsalarne vandrade hän till Paris, där han under ett par år fulländade sina musikstudier under den store musikteoretikern Anton Reichas ledning.

Julirevolutionen 1830 nödgade honom återvända till hemmet, der han nu skref sina första själfständiga arbeten på kammarmusikens område, hvilka funno mycket bifall. Den ungdomliga ärelystnaden dref honom dock snart åter till Paris, der han hoppades vinna det mästarebref, som kunde bereda honom framgång i hemlandet. Medel till vistandet i den franska hufvudstaden erhöll han af sin far, men denne, som ej uppgifvit sin plan att få sonen in på den diplomatiska banan, sökte vinna sitt mål genom att en längre tid underlåta att skicka honom penningar. Till faderns förvåning återvände han dock ej hem, hvarför denne åter sände honom en större penningssumma, men denna återsändes af sonen med förklaring, att han ej vidare behöfde några medel från hemmet. För stolt att gifva vika och för hängifven sin musik, hade Flotow, som var skicklig pianist, börjat gifva lektioner för sitt uppehälle och blef snart en eftersökt musiklehrare i Paris' förnämsta familjer. Ett par operapartitur lågo redan färdiga, men Paristeatrarne ville ej öppna sina portar för främlingen. Då kom honom bekantskapen i de förnämsta kretsarne till nytta, och det var sålunda på marquisen af Bellisens och greffen af Castellanes privatteatrar, som hans förstlingar inom operafacket presenterade sig och mottogos med bifall. Den första af dessa var *Pierre et Cathérine*, hvars text redan förut var komponerad af Adam, hvarefter följde *Rob Roy* och *La duchesse de Guise*.

De friska melodierna och den glada, behagliga stilen i dessa operor väckte i de höga kretsarne ett sådant deltagande, att år 1838 direktionen för den nyss öppnade "Théâtre de la Renaissance" uppdrog åt honom komponerandet af en genreopera af Cogniard, *Le naufrage de Méduse*, hvars första akt redan var komponerad af Piloty. Denna uppfördes 1839 under det lifligaste bifall och upplefde inom året 54 föreställningar (denna opera nykomponerades sedan och gafs i Hamburg 1845 under titel *Die Matrosen*). Derpå

följde *Le forestier* (i Wien 1847) och år 1843 gjorde Flotow sitt inträde på Opéra Comique med *L'esclave de Camoëns*. Han komponerade sedan i förning med Friedr. Burgmüller och Deldevex balletten *Lady Harriet*, ett ämne som sedan begagnades till hans berömda opera "Martha". Vid denna tid hade Flotow formerat bekant-kap med skalden W. Riese, som han träffade i Paris, den sedan under pseudonymen W. Friederich bekante författaren af texterna till "Martha" och *Stradella*, hvilken sistnämnda opera vann mycken framgång i Paris och, efter att d. 30 dec 1844 ha gått öfver första tyska scen i Hamburg, gjorde sin rond kring alla Tysklands teatrar och lade en fast grund för kompositörens rykte och popularitet i hans fädernesland. I Stockholm gafs "Alessandro Stradella" första gången i jan. 1847. Säker om framgång i Tyskland vågade nu Flotow från hemmet utsända sina operor i världen, och så uppträdde han med sin *Martha, eller flickmarknaden i Richmond* d. 25 nov. 1847 i Wien, hvarifrån sedan denna opera spred sig kring världens alla operascener, öfverallt mottagen med jubel (i Stockholm 1850). Under revolutionstiden 1848—49 höll sig Flotow stilla i hemmet, men i nov. 1850 finna vi en ny opera af honom: *Storfurstinan*, uppsatt på kgl. operan i Berlin (Stockholm 1852). Denna lyckades dock ej, kanske för sin specifikt preussiska kolorit, vinna större spridning. Mera lycka gjorde den romantiska operan *Indra* med text af G. v. Putlitz. Hans följande operor: *Rübezahl* (1854), *Hilda* (1855) och *Albin* (1856) hade ej någon framgång. På kallelse af sin landsherre blef Flotow 1856 utnämnd till intendent för hofmusiken och hofteatern i Schwerin, hvilken befattning han innehade till 1863, då han ånyo begaf sig till Paris i tanke att der åter beträda operascenerna med större framgång, än den hans sista arbeten förskaffat honom.

Från vistandet i Schwerin har man af hans hand en effektfüll *Jubelouvertyr* och en *Fackeldans*, den karaktäristiska musiken till Shakespeares *En vintersaga* och en liten opera-buffa *La veuve Camus* ("Wittwe Grapin"), skriven för hans vän Offenbachs teater i Paris och gifven der med framgång 1859. Året efter uppfördes der hans enakts-operett *Pinella* (Stockholm, Nya teatern 1884) samt 1866 *Zilda*, som hade föga framgång. Det verk, som ännu en gång uppträdde Martha-komponistens lager, var den 1869 å Opéra Comique gifna operan *L'ombre*, hvilken gjorde stor lycka i Frankrike, Belgien, Italien och Spanien, men i Tyskland (under namnet "Sein Schatten") ej kunde vinna fast fot. Denna opera fordrar också sångkrafter af första ordningen. Som noviteter af honom uppförde hofoperan i Wien *Die Libellen* (ballett 1866), operan i Darmstadt balletten *Tannkönig* (1867), Prag-

operan: *Am Runenstein* (med Genée 1868). Bearbetningar af äldre icke uppförda operor äro: *Naida* (1873) och *Il fior d'Harlem*. Hans sista verk voro *L'enchanteresse* (ital. "Alma l'incantatrice" 1878, på tyska "Die Hexe", omarbetning af "Indra". Från 1868 tillbragte Flotow somrarne på sitt landt-gods nära Wien och brukade om vin-trarne äfven vistas i denna stad, i Paris eller i Italien. De sista åren, 1881 och 1882, var han bosatt å sin villa i närheten af Darmstadt, njutande af den kära tonkonsten och ett lyckligt familjelif i kretsen af fint bildade förtrogna vänner och beundrare. Till denna stillhet i hemmet nödgade honom mindre än årens tyngd en tiltagande blindhet, som dock ej sträckte sig till båda ögonen. Sista gången han offentligen uppträdde i Darmstadt var såsom medverkande vid ett par välgörenhetskonsserter för de af öfversvämningarna lidande landsmännen. Under publikens entusiastiska bifallsyttningar leddes han då af dirigenten till pianot, åtföljd af sin talangfulla fru, född Rosa Then från Wien, som, på ett mästertligt sätt ackompanjerad af honom, sjöng några af hans vackra sånger. På den andra af des-a konsserter gafs af honom några nummer ur en messa (manuskript), den melodramatiska musiken till dikten "Der Blumen Rache" och några nya sånger. Illamående lämnade han denna dag konsertsalen, och knappt en vecka der-efter slutade han vid 71 års ålder sitt verksamma lif d. 24 jan. 1883.

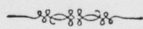
Förutom de nämnda operorna har man af honom ouvertyrer, piano-trior och duetter, duetter för piano och violoncell (komponerade tillsammans med Offenbach) samt sånger och roman-er.

Bland hans efterlämnade verk nämnas: *Rosellana* och *Sakuntala*, stor opera, alldeles färdig, komponerad på uppdrag af Ricordi i Milano, med tysk och italiensk text. — *Die Musikanten*, handlingen från Mozarts vistande i Mannheim, till större delen instrumenterad. — *Der Blumen Rache*, melodram med ackompanjemang af stråkkvartett och piano. — *Die Harfe*, melodram. — *Der Deserteur*, melodram med harpa, horn, stråkkvartett och piano. — Två pianokonsserter i A- och C-moll från äldre tid. — Desamma i 4-händ. arrangement. — Åtta sonater för 4 händer. — Ett konsertstycke för piano. — En messa för fyra mansröster, körer och soli. — Bolero för sopran, hans sista komposition, samt en samling af sexton sånger o. a. kompositioner från äldre och nyare tid.

Flotows musik är mera fransk än tysk, och de väsentliga egenskaperna hos den är en pikant, graciös rytmik, enkel och lättfattlig melodik, smakfull harmoni och instrumentering, ehuru utan större djup.

Flotow framträder ej såsom en lärld, i sin musik; han är en nobel, spiri-tuel världsman, som äfven kan visa

entusiasm och varm känsla. I senare fallet kan ett exempel just å propos framdragas i Stradellas "Italia"-sång och hymn i denna operas sista akt, liksom i banditernas partier hans kvickhet träder fram.

Erika Bergensson-Söderman.

Efter endast några dagars sjukdom afled här d. 8 januari fru Erika Söderman, född Bergensson, den sympatiska sångerska, som man har i angenämt minne från den tid, då hon mot slutet, af 1880-talet såsom konsert- och operasångerska tillhörde vår musikvärld.

Erika Kristina Bergensson föddes i Stockholm d. 26 juli 1864. Vid 19 års ålder antogs hon som elev vid Kgl. teatern och gjorde der som Zelida i "Konung för en dag" sin första debut d. 12 okt. 1884, sedan hon förut gjort sig känd som konsertsångerska äfven i Upsala. Efter att på hösten nyssnämnda år ha sjungit der på en konsert, talar denna tidnings korrespondent derifrån om "den unga behagliga fröken Bergensson, hvars förtjusande röst gjort sångerskan så gerna hörd i vår stad". I Upsala uppträdde hon ock såsom *Betli* i "Alphyddan" på en soaré af Filharmoniska sällskapet. Efter en hennes konsert derstädes yttras det om henne, att hon eger "en ovanlig förmåga att tjusa; den sympatiska klangen i stämman står närmast i öfverensstämmelse med hennes personliga älskvärdhet". Vi ha velat anföra dessa omdömen såsom väl karakteriserande den unga sångerskans talang och personlighet.

På Stockholms-operan fortfor emellertid frök. Bergensson att debutera och uppträdde 1885 i september såsom *Anna* i "Friskyten" samt under november som *Nancy* i "Martha". En kritiker berömmar denna debut, sägande att hon till sång som spel var intagande och ej så litet påminde om Betty Boye, som återgaf denna roll då "Martha" allra först uppfördes här, 1850.

I början af 1886 begaf sig fröken Bergensson till Paris för att fullkomna sig i sångkonsten och vistades der till året derpå. Under våren 1887 lät hon höra sig der å en af M:me Rosine Laborde i Salle Pleyel gifven soaré, hvarvid hon sjöng recitativ och cantabile ur "Mignon" och aria ur "Carmen", hvilka operors titelroller hon sades ha med omsorg instuderat. I det präktiga musikrummet såges hennes varma, behagliga röst ha gjort sig förträffligt gällande, och en af dem som vid tillfället mest applåderade den svenska sångerskan var Carlotta

Patti-Munck, den äfven här bekanta utmärkta konsertsångerskan, Adelines syster.

Återkommen till Stockholm blef fröken Bergensson engagerad vid Kgl. teatern under spelåret 1887—1888. Under höstterminen sjöng hon då ett par nya roller, *Mercedes* i "Carmen" och *Papagena* i "Trollflöjten" samt under vårterminen *Siebel* i "Faust" och *Flora* i "Den vilseförda". Till dessa roller kan läggas *Zerlina* i "Don Juan".

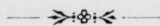
För ytterligare sängstudier vistades hon i Paris 1889—91 och sjöng då för Delle Sedie, hvilken äfven hade till elev hennes landsman, operasångaren Carl Aug. Söderman, med hvilken hon i Paris ingick förlofning. Återkomna till hemlandet i jan. 1891 sammanvigdes de d. 25 jan. i Stora Malms prestgård.

Konstnärnsbanan öfvergafs nu, men med sin musikaliska talang blef hon i hemmet en god hjälparinna för sin man i hans verksamhet såsom operartist och sånglärare.

Ellen Beck.

Förlidet år på hösten fingo vi göra vår första bekantskap här med den danska sångerska, hvars namn läses här ofvan och hvars bild vi återintagit i detta nummer till påminnelse om hennes konserterande här under denna månad. Fröken Beck, som är född d. 3 okt. 1873 i grefskapet Lerchenburg i trakten af Kallundborg, har haft Algot Lange till sånglärare och derjemte en tid studerat sång i Paris för prof. Devilliers, som äfven varit lärare för danske tenorsångaren Herold. Fröken Beck har låtit höra sig på konserter i Paris och London, äfvenså i Göteborg och Kristiania, men verkar hufvudsakligen som konsertsångerska i hemlandet, särskildt i dess hufvudstad. Såsom man torde eriura sig var det i förening med sina landsmän, syskonen Karen och Henry Bramsen, som fröken Beck förra året konsertade här och då väckte mycken uppmärksamhet med sin mäktiga mezzosopran.

Utländsk musikrevy.

Nya operor och operetter 1903.

Den tyska musiktidningen "Die Signale", som i år upplefver sin 63:e årgång, brukar i de första numren för året meddela en återblick på det gångna årets musiktilldragelser. I många år intog tidskriften genom sin ledande kritiker Edvard Bernsdorf en mycket konservativ ställning, som slutligen blif ohållbar. Tidskriften fick en ny

utgifvare, och nya medarbetare vunnos. (Gamle Bernsdorf f. 1825, afled 1901). Så har tidskriften fått en ny kritiker i M. Steuer, en man af den nya tiden. Den återblick han nu meddelar, innehåller, särskildt från hans ståndpunkt sedt, ett och annat märkligt, såsom man finner i den här nedan meddelade revyn, hvari hans tankar och åsikter framträda.

Två händelser, säger M. St., ha under det nu tilländalupna musikåret gifvit det en karakteristisk fysionomi: en nedslående och en glädjande. Till förra slaget räknar han aftäckandet af Wagner-monumentet i Wien med allt bråk, all skam och förargelse som stod i sammanhang därmed. Mest nedslående finner han dock därvid, att det visat sig "hur föga egentligen allvaret i den wagnerska konståskådningen hos vissa officiella kretsar öfvergått i dess kött och blod". En glad händelse finner han i det allmänna firandet af Berlioz' minne vid den inträffade hundraårsdagen af hans födelse. "Man må", säger han, "tänka om den genialt-excentriske fransmannen hvad man vill: gifvet är dock, att han med sin eldiga själ bragt särdeles hans egna landsmän ett godt stycke framåt och hos dem brutit väg för den absoluta musiken". För egen del anser han emellertid att denna Berlioz-kult ej har någon betydelse för framtiden. Vi låta i det följande M. St. själf i hufvudsak föra ordet.

"Vända vi oss nu", säger han, "till området för operan i allmänhet, så har jag redan förut meddelat, att "Carmen" under senaste teaterår kastat ur sadeln den hittills populäraste operan: "Lohengrin". Denna sak synes mig lämna ett bevis på att operapubliken så till sägandes inträdt i en restaurationsperiod och mycket gerna skulle vilja höja en Rossini redivivus på tronen, hvarifrån han nu än vill komma. Det vill säga: publiken längtar efter melodi, som nu under nära en musikålder undanhållits den, och då nutiden icke förmår tillfredsställa detta behof (så berättigadt!) söker den fylla det genom sådana operor som "Trubaduren", "Martha", "Trumpetaren", hvilka ej heller kräva någon synnerlig utrustning. Att under sådana förhållanden utsigterna för musikdramat är efter år förminskas, att dessa med så mycken reklam i lifvet framträdande mästerverk af en Schillings, Pfitzner etc. ej kunna betraktas såsom ett riktande af spellistan ligger i öppen dag. Snarare synes det som om sträfvandet att omhulda den lätta, eller komiska operan, sådan den framträder i Hugo Wolfs "Corregidor" eller Wolf-Ferraris "Nyfikna fruarna" kan följas af framgång. Korteligen: ett kungarike för en melodiker de pur sang! Man brukar säga: "När nöden är som störst, så är hjälpen närmast". Ja, utan tvifvel har den nöden nått sin höjd, och så vilja vi då hoppas

att räldaren ur nöden står för dörren. Må han förtröstansfull klappa på: vi skola öppna dörren på vid gafvel för honom.

Innan jag nu vänder mig till särskilda verk, må det tillåtas mig att i anslutning till Goldmarks "Götz von Berlichingen" yttra ännu ett par ord om tyska operanyheter. Nämnda opera framträdde, som bekant, i december 1902 såsom nyhet, och efter recensioner från Budapest och Frankfurt a. M. måste man med säkerhet antaga, att det handlade om en träff af första rangen och att de tyska operascenerna, fortast de kunde, skulle skynda att försäkra sig om denna nya klenod och att detta verk, för att tala i reporterstil, "skulle anträda sitt segerlopp öfver de tyska scenerna". Detta har alls icke skett och därmed har man ännu ett eklatant fall af denna synvilla, som så ofta vanställer och ger en falsk dager åt den tyska operascenen. Man kan nästan påstå, att nya tyska operor falla ej igenom; första uppförandet eger snarare alltid rum under det lifligaste bifall af premiärpubliken. Detta innebär två ledsamma fakta: 1) att operapubliken merendels visar sig kritiklös gent emot noviteter, och 2) att kritiken, särskildt dagspressen, ej nog förstår att skilja agnarne från hvetet, utan följer mängden i släptåg i stället för att leda den. Och så låter det förklara sig, att på den skenbara framgångens flod ebb så snart kan inträda.

Såsom musikodlingen nu allt mer breder ut sig, vill jag ej betunga och uttråka mina läsare med torra namn och titlar i denna statistik, utan om möjligt utmönstra hvad som endast har lokalt intresse och ej visat sig ha några vidare konsekvenser. Det har verkligen ej för allmänheten något intresse om man kungör att det efter oafåtliga bemödanden lyckats för musikedirektör X i Y att ha bringat sin opera Z till uppförande i Y, där han bor, och att detta hans verk efter 2 å 3 föreställningar vandrat all världens väg till makulaturhögen.

Öfvergår jag nu till den tyska operascenens särskilda nyheter, så må jag — efter vederbörlig, gallring — uppräknat följande namn och titlar: Jarno: "Zerbrochener Krug" (Hamburg), Bernh. Scholz: "Anno 1757" (Berlin) Pottgiesser: "Heimkehr" (Köln), Kaskel: "Dusle und Babeli" (München), Rauchenecker: "Don Quixote" (Düsseldorf) och "Zlatorog" (Elberfeld), Weweler: "Dornröschen" (Kassel), W. Rabl: "Liane" (Strassburg), L. Blech: "Alpenkönig und Menschenfeind" (Dresden), Schröter: "Jodocus der Narr" (Bremen), Kistler: "Röslein in Haag" (Elberfeld), d'Albert: "Tiefeland", Bungert: "Odysseus' Tod" (Dresden, Th.) Gerlach: "Liebeswogen" (Bremen, talopera).

Af alla dessa kan man endast anse Blechs opera kunna ha framtid på

flere scener likasom det skett med Kaskels harmlösa pjäs; de flesta få väl stanna på platsen för sin tillkomst.

Men äfven hos andra kulturfolk har årsproduktionen visat missväxt; någon frisk och sund blomstring har ej lagts i dagen. Sämst kanske det står till hos våra grannar på andra sidan Rhen. Sedan fransmännen satt å sido sin konstnärliga individualitet och bemödat sig om att röra sig i det tyska farvatten, hafva de, förklarligt nog, gått miste om den tyska marknaden; musikedramer hafva vi i Tyskland gudi nog. Vid sidan af ung-fransosernas nyheter: d'Iudys "L'Etranger", Chaussons "Le roi Arthus" o. s. v. må nämnas ett par *belgiska* noviteter: Albert Dupuis' "Hans Michel" (Brüssel) och Paul Gilsons "Prinsessin Sonnenschein" (Antwerpen). Lägst på skalan står *Italien*. Verismen har grundligt ruinerat sig. Hvarken på Mascagni och Leoncavallo eller på Tascas, Samaras, Boito *e tutti quanti* sätter man nu några förhoppningar, på sin höjd kan måhända Puccini ännu en gång komma till ordet. Den icke obegåfvade Crescenzo Buongiorno, hvars sista verk "Michel Angelo" upplefde sin första föreställning i Kassel, har beklagligen dött helt ung.

Slutligen må nämnas ännu ett par nyheter från andra, med hänseende till musikedramatisk produkten i andra raden stående kulturfolk: Hubay: "Moosröschen" (Budapest), svensken Hallén: "Valdemar" (Karlsruhe) och Juan Manéns "Acté", (Barcellona). Från Ryssland må nämnas Cesar Cui's "Angelo" (Moskva) och Davidoffs "Versunkene Glocke" (Petersburg). Ingen af dessa kan, räknas som en verklig "träff". Allt är idel niter!

Musikhistoriska museet i Stockholm.

Då för fem år sedan, eller i början af år 1899, ett upprop utfärdades till bildandet af ett svenskt musikhistoriskt museum, ställdes en uppmaning till alla, som voro i besittning af äldre musikinstrument (vare sig sträng-, blås-, slag- eller klavérinstrument), porträtt och manuskript af tonsättare och utöfvande musici o. s. v., att öfverlämna dessa till museet. Denna vädjan har sedan dess hörsammats i vida större utsträckning, än man då hade vågat hoppas, i det att museet från när och fjärran fått mottaga gåfvor af nämnda slag. Framförallt har museet helt naturligt blifvit allt mer och mer uppmärksamadt, sedan det på hösten 1901 blef tillgängligt för allmänheten, därigenom att detsamma fick en egen utställningslokal i huset nr 9 Nybrogatan i Stockholm.

Emellertid finnes tvifvelsutän ännu mycket i den vägen att taga vara på

i vårt land. Gamla, ur bruk komna tonverktyg, hvilka, trasiga och öfverhöljda af damm, ligga bortglömda på vindar och i skräpkamrar och som för den enskilde ej hafva något som helst värde, kunna ju blifva till stort kultur- och musikhistoriskt gagn, när de komma på sin rätta plats, tillsammans med andra musikinstrument, där de måhända kunna utfylla en befintlig lucka — detta så mycket mera, som instrumenten ju genom ett pietetsfullt iordningställande komma att framträda i ett skick, mera öfverensstämmande med det de ursprungligen haft.

Styrelsen för Musikhistoriska museet ber alltså att härmed få förnya den vädjan till allmänheten, som inbjudarna till bildandet af detsamma gjorde för fem år sedan, nämligen att på ofvan antydda sätt skänka företaget sitt välvilliga understöd. Gåfvor mottagas med tacksamhet af museets föreståndare, hvars adress är k. teaterns kansli, Stockholm, och redovisas för desamma i allmänna tidningarna, hvilka allt ifrån museets tillkomst med största beredvillighet lämnat plats i sina spalter för dess meddelanden, hvarigenom en den kraftigaste hjälp lämnats det synnerligen beaktansvärda företaget.

Stockholm i januari 1904.

Axel Burén,
öfverintendent, chef för k. teatern.

Oscar Byström, professor.
Carl Claudius, fabriksidkare

John Collijn, grosshandlare.
Richard Henneberg, hofkapellmästare.

Conrad Nordqvist, förste hofkapellmästare.
Emil Pettersson, ekonomi-inspektör vid k. teatern.

Sven Scholander, grosshandlare.
Johannes Svanberg, sekr. vid k. teatern, museets föreståndare.

Karl Valentin, fil. dr., k. musikaliska akademimens sekreterare.
Lars Zetterquist, konsertmästare.

Musikpressen.

I musikhandeln har utkommit
för piano, två händer:

Josef Bayer: ur "Der Kinder Weih-nachtstraum" (Barnens Juldröm), ballett: "Schnee-flocker-Vals", kr. 1: 25; "Engel-Polka", 75 öre.

Den nya balletten "Barnens juldröm" på kgl. teatern har slagit mycket an, särdeles på den unga skara som talrikt bevistat de barnföreställningar, vid hvilka balletten uppförts. Musiken till densamma är rätt anslående, och de ofvan nämnda numren höra till de bättre i denna ballettmusik.

FÖLJETONG

Några Liszt-minnen.

Den ungerske violinvirtuosen Franz Fridberg, som på hösten 1883 hitkom och konserterade samt in på följande år stannade i Sverige och lät höra sig flerstädes i vårt land, har för ett par år sedan åt en Berlin-tidning meddelat några minnen af sin samvaro med Franz Liszt, hvilka äro karakteristiska nog för den store piano-heroen och tonsättaren, som nu i nära aderton år hvilat i sin graf. Trots sin stora beundran för Liszt bedömer honom Fridberg ganska nyktert, såsom man finner af följande meddelande.

Fridberg såg honom första gången i Wiener-konservatorium. En dag under år 1866 blefvo eleverna underrättade om, att kungen af Hannover skulle infinna sig tillsammans med Liszt för att bevista en öfning med orkesterackompanjemang. På den bestämda tiden infann sig den blinde konungen, ledd af sin gemål. Tillsammans med dem kom kronprinsen (hertigen af Cumberland), bägge prinsessorna och Liszt.

Efter alla bilder och svärmiska porträtt af den berömda musikern, säger Fridberg, väntade jag mig att få se ett väldigt lejon, hvars blick vore nog att jaga en kall käre uteder ryggen. Och så fick jag ej se något annat än en man med krökt rygg och ögonen ödmjukt sänkta mot golvet, helt enkelt en katolsk andelig. Sedan det höga herrskapet aflägsnat sig hörde jag den bekante musikern Hellmesberger leende yttra till någon af konservatoriets styrelse: "Han har förmodligen ansett det nödvändigt att inför kungafamiljen uppträda som kyrkans tjänare."

Några år därefter kom Fridberg på en konsertresa till Budapest, der Liszt då uppehöll sig. Den unge mannen utbad sig tillåtelse att få presentera sig för den beryktade mästaren i egen skap af hans landsman och fick bud om att samma afton infinna sig och taga violinen med sig.

I salongen stod ett valdt sällskap och väntade. Med ett slogs dubbel-dörrarna upp — berättar Fridberg — och in trädde en helt annan Liszt än den, som jag såg så ödmjuk bakom ryggen på konungen. Nu var det den Liszt, som jag sett i mina drömmar, den store, gigantiske, upphöjde mannen. I första ögonblicket hade jag känslan af att jag skulle falla på knä för denna uppenbarelse, men jag nöjde mig dock med att vördnadsfullt kyssa mästaren på hand.

Efter att ha presenterat de närvarande för hvarandra, började Liszt att med den mest förtrollande älskvärdhet muntert konversera med de besökande. Huruvida det var intressant eller snillrikt, kan jag med bästa vilja ej omtala, ty jag förstod icke ett ord däraf. Det var en blandning af half-

sagda ord och strupjud, följda affantastifulla gester, som man ej kunde bli klok på. Jag trodde till en början, att det var turkiska, men då jag såg de andra le i förtjusning, fann jag bäst att göra detsamma.

Under aftonens lopp kom en ungersk kavaljer, som också var här för första gången, fram till mig och bad mig helt förlägen om att få veta hvad Liszt hade sagt, emedan han ej riktigt förstod tyska och därför inte begripit ett ord. "Trösta er", svarade jag leende, "jag förstår mycket väl tyska, men har ändå icke begripit ett dugg!"

Tredje gången Fridberg återsåg Liszt var det i Wien, där hans "Kristus" uppfördes efter manuskriptet. Fridberg medverkade i orkestern. Under uppförandet stod verkets komponist vid orgeln och ledde det hela där upifrån. Hans sätt att dirigera framlockade ett stilla leende till och med på hans mest glödande tillbedjares anleten. Efter konserten lämnade Fridberg lokalen i sällskap med hofkapellmästaren Otto Deshoff, som då yttrade:

"Hittills har jag ansett Liszt som den störste pianisten, nu anser jag honom för den störste skådespelaren."

"Och kompositionen?" frågade Fridberg.

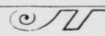
"Nå, den kan man ju lämna åsido", ljöd det torra svaret.

En stor skådespelare var han verkligen, vidhåller Fridberg och anför följande exempel därpå:

En morgonstund befann jag mig hos honom i Budapest. En ung elegant man trädde in, öfverräckte honom ett rekommendationsbref och bad honom på mycket dålig franska och i ett mycket svulstigt tal att få spela för honom en af sina kompositioner. Jag blef dödligt förskräckt öfver hans djärighet, men Liszt var vid ett ypperligt humör och roade sig gruffligt åt den unge mannens förskräckliga franska. Han lät honom lugnt tala till punkt, lade så handen på hans axel och yttrade helt vänligt: "Jag skall anförtro er, att jag också förstår något tyska". Till min stora öfverraskning inbjöd han honom sedan medelst en artig handrörelse och med det lätt sarkastiska leende, som hans intima umgängeskrets kände så väl till, att slå sig ned vid pianot: kompositionen var förfärlig och jag väntade i hvarje ögonblick att Liszt skulle afbryta honom och visa honom på dörren. Men det blef helt annat af. Vid de orimligaste ställena vinkade maestron välvilligt, och när den unge mannen slutat, ropade han nästan med hänförelse: "Öfverträffligt! öfverträffligt! öfverträffligt! öfverträffligt!" Strålade af lycka aflägsnade sig den unge kompositören. Nu kunde jag ej låta bli att slå tillsammans händerna och fråga Liszt, hur han kunde kalla något sådant öfverträffligt.

"Jo", svarade han och smålog, "det

är i sitt slag öfverträffligt. Ut i idioti kan ingen öfverträffa honom."

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Jan 1, 8. ROSSINI: *Wilhelm Tell* (Mathilda, Hedvig, Jemmy: frkn Lykseth, Edström, Svärdröm; Tell, Arnold, Melchthal, Walter Fürst, Melchtahl, Gesser, Rudolf, Ruosi, Leuthold: hrr Forsell, Öjmann, Selligren, Wallgren, Stiebel, Ericson, Malm, Grafström) — 2 v. FLOTOW: *Martha* (lady Harriet, Nancy: fruor Östberg, Jungstedt; Lyonel: hr Franz Navál, gäst; lord Tristan, Plumkett, domaren i Richmond: hrr Söderman, Selligren, Grafström). — 3, 4, 10 *Vermålingarne* (matilé) — 3 SAINT-SAËNS: *Simson och Delila* (Delila: fru Jungstedt; Simson, Dagens öfverstepräst, Abimelek, en gammal hebré, en budbärare: hrr Nyblom, Wallgren Söderman, Ericson; första och andra flistén: hrr Bröderman, Mandahl) — 4, 6 VERDI: *Den vilseförda* (Alfred: hr Navál) — 5 ADAM: *Konung för en dag* (Nemea, Zelida: frkn Lagergren, Svärdröm; Mossul, Kadoor, Zephoris, Pifear, Zizel: hrr Lundquist, Selligren, Malm, Bröderman, Grafström). — 7, 11 TSCAIKOWSKY: *Jolantha* (Jolantha, Martha, Birgitta, Laura; frkn Svärdröm, Karlsöhn, fru Bartels, frk Lindegrén; René, Robert, greve Vaudemont, Ebn Jabia: hrr Selligren, Mandahl, Malm, Wallgren; Almeric, Bertram: hrr Ericson, Söderman; Ballett: *Barnens Juldröm* Panto-mimisk ballett i 2 tablär af Rob. Köller, musik af Josef Bayer. Arrangerad af Otto Zöbisch — 9 BOIELDIEU: *Hvita frun* (Georges: hr Navál). — 10, 15 TSCAIKOWSKY: *Eugen Onegin*. — 11 TSCAIKOWSKY: *Jolantha*; LEONCAVALLO: *Pajazzo* (Nedda: fru Hellström, Beppe: frk Edström; Canio, Tonio, Silvio: hrr Nyblom, Forsell, Mandahl). — 12, 16 ADAM: *Nürnbergerdockan* (Bertha: frk Lagergren; Cornelius, Donathan, Miller: hrr Stiebel, M. Strandoerg, Strömberg); Ballett: *Barnens Juldröm*. — 13 GOUNOD: *Faust* (Margareta, Marta, Siebel: frkn Svärdröm, Edström, Lindegrén; Faust, Mefistofeles, Valentin, Wagner: hrr Ödmann, Wallgren, Strömberg, Grafström). — 14, 18 F. v. FLOTOW: *Alesandro Stradella* Romant. opera i 3 akter af W. Friederich (Leonora: fru Lindberg; Stradella: hr Navál; Bassi: hr Selligren; Malvolio, Barbarino (banditer): hrr Söderman, Malm. — 17 BIZET: *Carmen* (Don José: hr Hagman, gäst).

Musikaliska akademien. Jan. 6. KONSERT-FÖRENINGENS 1:a Folkkonsert. 1 G. F. Händel: *Uvertyr D-dur* för orkester; 2 Mozart: *Konsert (A-dur)* för piano (hr Stenhammar) och orkester; 3 Em. Sjögren: a) *Helliga tre konungars ökenvandring*, för orkester; b) *Fogden på Tenneberg*, dikt för baryton (hr G. Sjöberg) och orkester; 4 E. Grieg: a) *Åses död* ur »Peer Gynt», för stråkorkester; b) *Hyllningsmarsch* ur »Sigurd Jorsalafar». — 7 Konsert af fröken MÄRTA PETRINI och fru MANOLITA DE ANDUAGA-FORSSLING. Biträdande: fröken Märtha Ohlson (ackomp.). — 8 Populär visafest af fru ANNA NORRIE. — 13 Sångsoaré af fröken ELLEN BECK. Biträdande: hr Wilh. Stenhammar (ackomp.).

Vetenskapsakademien Jan 5. Romansaften af hr FRANS NAVÁL. Biträdande: hr Wilh. Stenhammar (ackomp.). — 12 Sonataften (violin och piano) af hrr TOR AULIN och WILH. STENHAMMAR: 1 J. Brahms: *Sonat G-dur* n:r 1 op. 78; 2 Ch. V. Alkan: *Duo*, Fiss-moll, op. 21; 3 L. v. B. ethoven: *Sonat A-dur*, op. 30, n:r 1. — 14 Sångsoaré af fröken SIGNE RAPPE. Biträdande: frk Märtha Ohlson. hr Wilh. Peterson-Berger (ackomp.)

Herr Naval har under sitt fortsatta gä-tspel för första gången här uppträtt såsom Alfred i "Den vilseförda" och Stradella, med stort bifall i båda dessa roller. I den förstnämnda var spelet något ojämnt och stundom väl mycket patetiskt, men hans utmärkta bel canto gaf ock stor charme åt sången; Stradella kan deremot räknas till hans bästa partier, och sångerna i sista akten, Italia-arian och isynnerhet hymnen, sjöngos med öfverräffligt uttryck och behag. I "Stradella" innehade fru Lindberg, såsom 1903, Leonoras parti, hr Sellergren faderns efter hr Helmer Strömberg, hrr Malm och Söderman banditernas efter hrr Rönberg och Brag. Första akten är musikaliskt svagast; den sista är i musikaliskt hänseende bäst. Operans handling är till den "romantiska" delen litet naiv och, såsom musiken, till en del färdlad; bättre är det komiska elementet med banditernas uppträdande och humoristiska duetter. Hr Naval sjöng Alfredos parti på italienska, Stradella på tyska.

Vid repisen af Tschaiowskys vackra opera "Jolantha" innehade hrr Malm, Mandahl och Wallgren förstagångerna Vaudemonts, Roberts och Ebn Jahias partier; med fröken Svärdström i titelrollen och hr Sellergren som Kung René fick operan i sin helhet det bästa utförande. Balletten "Barnens juldröm" passar väl till barnföreställning med dess tomtar, englar, leksaksfigurer etc.; musiken till den är rätt väljudande. Den lustiga "Nürnbergerdockan" kan ock "roa barn", men har äfven för äldre värde genom sin komik och spirituella musik. Fröken Lagergren redde sig rätt godt med det mycket fordrande koloraturpartiet, och de tre manliga figurerna voro lustiga nog och sjöngo med goda röster. Dahlgrens populära folkpjäs "Vermälingarne" gafs d. 10 jan. för 350:de gången å kgl. operan, der den först uppfördes d. 27 mars 1846 med Olle Strandberg och fru Fanny Hjortsberg, f. Westerdahl, såsom Erik och Anna.

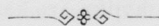
Konsertföreningens första folkonsert hade, som ofvan synes, godt program af mest kända nummer. Särskildt intresse väckte den mera sällan spelade Adur-konserten af Mozart, hvari hr Stenhammar utförde pianopartiet förträffligt. Orkestern skötte sin sak väl under hr Aulins omsorgsfulla ledning. Trettondagsafton hade hr Naval en romansafon i Vetenskapsakademien, med hr Stenhammar som ackompanjator. Soarén inleddes med den härliga s. k. Stradella-arian "Sei miei sospiri", likasom de tre följande Mozarts-sångarna, sjungna med ett till röst och uttryck bedärmande vackert föredrag. Vidare sjöng hr N. sänger af Rich. Strauss, Weingartner, Edm. von Strauss och E. G. Wolff. Sjelfva Trettondedagen gaf frk Ellen Beck en sångsoaré i Musikaliska akademien, äfven hon biträdd af hr Stenhammar.

Publiken var talrik och skänkte den utmärkta sängerskan rikt bifall. Programmet upptog Heises "Dyveke-sange" samt sänger af Rosenfeld, Lange-Müller, Em. Sjögren, Merikanto, Peterson-Berger, Martini, Tosti och Vidal. Fröken Petrini har efter fem års frånvaro åter låtit höra sig här å sin och fru Anduaga-Forsslings konsert d. 7 i Musikaliska akademien. Hennes klara, höga röst hade fortfarande sina geda egenskaper kvar, däribland den väl utbildade koloraturen med en mönstergill drill må framhållas. Hon var emellertid ej rätt väl disponerad, så att slutnumret, den brillanta Lakmé-arian, måste utbytas mot ett par arior af Delibes och Bizet. Hennes första nummer var fru Ströms stora aria ur "Muntra fruarna", hvarjemte hon sjöng Mozarts "Veilchen", fyra sänger af Grieg och ett par af Ries och Alabieff extra. Fru de Anduaga-Forsling visade sig som en framstående pianist med god teknik, kraft och äfven mjukhet i anslaget. Af större saker spelade hon en Chaconne af Bach (efter 4:e violinsonaten bearbetad af Busoni) och en Legend af Liszt, vidare Brahms' G-moll-Rhapsodi, 3 Chopin-nummer och stycken af Rob. Schumann och Moszkowski. Fröken Märtha Ohlson ackompanjerade smakfullt, som vanligt.

Ett värdefullt musiknöje erbjöd Aulin-Stenhammars Sonat-afton, inledd med Brahms' underhållande G dur-sonat och avslutad med Beethovens klassiskt behagfulla A dur, op. 30 n:o 1. Denna föreföll nu ovanligt enkel efter mellannumret, en högst intressesant nyhet för oss, hvars storslagna karaktär verkade helt imponerande, särskildt i den gripande mellansatsen »l'Enfer» med dess mäktiga kraftyttringar och disharmoniska ackord, verkande som åskslag. Äfven yttersatserna mel sin rörlighet och originellt vackra klang-effekter, till en del i äldre pianistisk virtuosstil, gjorde den bästa verkan. Likasom de andra numren fick detta en mäterlig tolkning; speciellt utmärkte sig hr Stenhammar med det kolossalt svåra pianopartiet i Alkans duo. Komponisten (f. 1813, † 1888 i Paris) var ock en högt ansedd pianist. Vi hoppas att denna duo-afton må åtföljas af flera.

Till slut må nämnas något om fröken Signe Rappes, halft privata, men dock i tidningarna omnämnda soaré, som var mycket talrikt besökt. Fröken R. har ock flera gånger låtit höra sig på soaréer, mest för välgörande ändamål. Hennes höga, rätt starka sopran har fått god utbildning och hon sjunger med ofelbart ren intonation samt utsökt smak. Hennes program inleddes med en aria ur Ponchiellis "Gioconda" och upptog för öfrigt anslående sänger af Brahms, Liszt, Schumann, Tschaiowsky, Berlioz, Delibes, Massenet och Chaminade, alla dessa förträffligt ackompanjerade af fröken Märtha Ohlson. Till sist sjön-

gos fyra sänger af hr Peterson-Berger, ackompanjerade af tonsättaren. Alla nummer helsades med lifligt bifall. Bland åhörarna befann sig Kristina Nilsson, grefvinnan de Casa Miranda, som skänkte den unga konsertgivarinnan varmt bifall och efter soaréns slut lät henne för sig presenteras för att personligen uttala sin tillfredställelse.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Herr Franz Navals gästuppträdande avslutas för denna gång d. 22 jan. med Don José i "Carmen". Mèhuls opera "Josef i Egypten" står bl. a. på spellistan.

Fröken Ellen Becks 2:a sångsoaré eger rum den 26 d:s i Musikal. akademiens stora sal.

Herr Arve Arvesen, en norsk violinist, som bl. a. i Göteborg låtit höra sig och vunnit mycket bifall, förbereder en konsert till d. 5 februari i Vetenskapsakademien.

En stor populär kyrkokonsert förberedes i Östermalms kyrka till söndagen den 31 dennes. Medverkande bli flera af våra mest framstående musikaliska artister. Konserten gifves till förmån för dramatiska och musikaliska artisternas pensionsförening samt artisternas och litteratörernas pensionskassa. Biljettpreisen komma att sättas jämförelsevis låga.

Sverige och Bernerkonventionen. Justitieministern frambar den 21 d:s en kunglig proposition om sådan ändring i lagen om äganderätt till skrift af år 1877, att därigenom skulle möjliggöras en anslutning till Bernerkonventionen i dess ursprungliga lydelse, enligt hvilken författares och hans rättsinnehafvares skydd mot icke beordnad öfversättning icke är så vidsträckt som enligt det tillägg konventionen erhöi år 1896.

Sydsvenska filharmonien på turné. För närvarande pågå i Malmö förberedelserna till en större konsertturné, i det Sydsvenska filharmoniska orkestern rustar sig till en konsertresa genom ett flertal af södra Sveriges städer. Orkestern står under ledning af kapellmästare Andréas Hallén, är omkring 45 man stark och utgöres af uteslutande svenska musici.

Musikaliska konstföreningen har till sina medlemmar utsändt sin publikation för året, utgörande *Symfoni i D-dur* af Anton Andersen, arrangement för 2 pianon.

Den svenska sångerskan m:me Jennie Norelli har nu lämnat The Henry Savage Opera Company och erhållit engagement vid Metropolitan Opera House i Newyork. Den 9 d:s skulle hon uppträda som Gilda i "Rigoletto".

Musikhistoriska museet har af fru Mina Wallensteen, född Gelhaar, fått emottaga ett synnerligen praktfullt fotografialbum, som hennes man i första giftet, frih. Eugène von Stedingk, erhöi som hedersgåfva af de k. teatrar-nas personal, då han år 1866 afgick som förste direktör för "Kongl. Maj:ts Hofkapell och Spektakler". Albumet, hvars pärmar äro klädda med röd sammet, med gedigna, förgyllda beslag och som på framsidan är försedd med den sceniska konstens emblemer (efter teckning af k. teatrar-nas dåvarande kostymordonnator, professor Johan Fredrik Höckert), innehåller porträtt af samtliga vid de k. teatrar-na år 1866 anställda personer och är alltså af ett särdeles stort intresse. Af samma person har museet förut fått mottaga några porträtt, framställande gifvarin-nan från den tid hon såsom sångerska ägnade sin talang åt operainstitutionen, bl. a. ett miniatyrporträtt som Marie i "Regementets dotter", den roll i hvilken hon tog afsked från operascenen.

Kristina Nilsson, grefvinna de Casa Miranda, har till Musikhistoriska museet som gåfva öfverlämnat en liten, synnerligen fint arbetad miniatyrluta af sköldpadd med pärlmoinläggningar samt en miniatyrviolin jämte dithörande stråke. Som bekant, har hon vid flera föregående tillfällen ihågkommit museet med värdefulla musikinstrument.

Svensk musik på utländskt förlag. På Süddeutscher Musik-Verlag i Strassburg ha utkommit en suite för piano och violin samt ett häfte serbiska folkvisor med text af Runeberg, båda af Tor Aulin.

En äkta Stradivarius, den första i sitt slag i Skandinavien, har förvärfvats af musikvännen apotekaren Sal. Smith i Ystad, omtalar Y. A. Instrumentet, som inköpts från Berlin för något öfver 32,000 mark och afprofvats af professor Neruda och konsertmästare Svendsen, är tillverkad år 1687.

Göteborg. Förutom en nyårs pjäs har Stora teatern af musikpjäser under årets första veckor uppfört "Ut med hin", "Madame Angots dotter" och som matinépjäs "Vermländingarne". Af väntade konserter äro i denna månad (d. 29) en af m:me Jeanne Raunay, biträdd af en pianist, mr André Mary, samt vid midten af nästa månad två af "Sydsvenska filharmonien" (45 man) under Andreas Halléns direktion och medverkan af sångerskan fru Grunert.

Från våra grannland.

Kristiania. Jan. 1—13. Nationalteatern har af musikpjäser under denna tid flere gånger gifvit Humperdincks "Hans och Greta", ett par aftnar såsom barnföreställning, och äfven "Peer Gynt". På Fahlströms teater har bjudits "Nitouche", "Söndagsbarnet", "Geishan", "Wienerblod" och "Vermländingarne". Den 9 gaf Hildur Andersen i förening med Langes kvartett sin 2:a kammarmusiksoaré med biträde af fru Adelaide Samb-Welhaven och fru Astrid Onarheim. Programmet upptog: 1 Schubert: Stråkkvartett, G-dur; 2 Romanser af Mendelssohn, Schubert och Kjerulf; 3 Mendelssohn: Stråkkvartett, Ess-dur. Sångerskan Anna Scharfenberg-Usaker gaf d. 12 en konsert med hr Joh. Backer-Lunde såsom ackompaniator.

Helsingfors. Jan. 1—10. Svenska teatern har flere gånger under denna tid uppfört "Bröllopet på Ulfåsa" och "Lilla helgonet", utom dramatiska pjäser. Finska teatern har af pjäser med musik fortfarande gifvit "Tukkijoella" (musiken af O. Merikanto) samt "Antigone" med Saint-Saëns' musik. Alexandersteaterns operettsällskap har uppfört "Dockan", "Zigenarbaronen", "Orfeus i underjorden" samt "Lille Faust". Filharmoniska sällskapets 5:te Symfonikoncert d. 4 jan. gafs med biträde af operasångaren hr Giessen från Dresden, som vanligt under hr Kajanus' ledning. Programmet upptog: 1 Mozart: Symfoni, D-dur; Rossini: aria ur "Wilhelm Tell"; 3 Rich. Wagner: "Siegfried"-idyll och ur "Mästersångarne" Walthers prissång och förspelet. Herr Giessen gaf sedan en egen konsert med biträde af herr Armas Järnefelt.

Köpenhamn. Jan. 1—14. Kgl. teaterns spellista har under första hälften af januari upptagit "Mignon", "Prinsessen paa Ærten", "Der var en gang", "Barberaren", "Valkyrian" och "Guldhornene" af Oehlenschläger med musik (melodram) af J. P. E. Hartmann samt baletterna "Fiskeren og hans brud" och "Fjernt fra Danmark" eller "Et kostumebal om bord". D. 8 jan. gafs konsert af Brøndum-kvintetten (flöjt, oboa, klarinett, valdhorn, fagott) med biträde af fröken Ellen Beck, prof. Victor Bendix och pianisten Hagen Hohlenberg. Programmet inleddes med en vacker, melodisk sextett af Thuille och afslöts med en kvintett (op. 79 C-dur) af Klughardt, ett verk som säges vara något konstladt och torrt. Deremellan sjöngos Brahms'-sånger af fröken Beck. "Frbg kammarmusikforening" har gifvit sin 4:te konsert, hvars program upptog: Tschajowsky: stråkkvartett, Ess-moll; Kuhlau: duo för piano och flöjt; Sönger af P. Heise och Sibelius; samt Haydn: Stråkkvartett, D-dur.

M:me Jeanne Raunay, hvars tillämnade konserterande i Stockholm tidningarne här förebådat, har gjort stor succés på en konsert här, bevidnad af den kungliga familjen. Sångerskan lär vara engagerad för några gästuppträdanden på kgl. teatern från och med d. 17 d:s.

Från andra land.

Paris. Nya operor. Opéra Comique har uppfört "Drottning Fiametta", texten efter Catulle Mendés, musiken af Xavier Leroux. Det praktfullt uppsatta stycket har gjort stor lycka.

Isidore de Lara, en portugisisk kompositör, har ändtligen, efter många besvärligheter fått sin opera "Messalina" uppförd å Gaitéteatern. Handlingen, som försiggår dels vid det kejserliga hofvet, dels på ett osedligt värds hus, dels i en gladiatorcirkus, ger anledning till praktfulla dekorationer och fantastiska kostymer. Men operans obestridda framgång har dock ytterst berott på att titelpartiet sjunges af den berömda Emma Calvé.

På Stora operan uppfördes den 4 dec. för första gången Vincent d'Indys 2 akts-musikdrama "Främlingen", som för ett år sedan hade sin premiär på Monnai-teatern i Bryssel. Pjesen rönt ofantlig framgång. Musiken säges vara för vår tid underbart klar och melodisk, orkestreringen förträfflig.

Berlioz-konserter och föreställningar hafva allestädes egt rum till firande af hans 100-åriga födelsedag (d. 11 dec), i Frankrike, Tyskland, England, Ryssland, Amerika etc., hvarvid man uppfört hans opera "Benedict och Beatrix", första delen af "Trojanerna" (Leipzig). "Faust" (äfven sceniskt), Harold-symfonien och den "fantastiska", "Jesu barndom", "Te deum", "Romeo och Julia"-musik "Rob Boy"-uvertyr m. m. Vid den stora konserten i Moskva, då "Faust" uppfördes, medverkande bl. a. äfven en svensk sångare, den därstädes bosatte ingenjören hr Nils Lantz, som utförde Brandes parti. Margaretas sjöngs af fru Trebelli-Dolores.

"Parsifal" i New-York. Det så mycket omstridda första uppförandet i New-York af det berömda musikdramat ägde rum i Metropolitan Opera House den 24 dec. Teatern var fullsatt till sista plats. De spända förväntningar, med hvilka uppförandet motsetts, kommo icke på skam. Intrycket var öfverväldigande och framställningen, enligt kännares utsago, fullt jämbördig med den i Bayreuth.

Rollfördelningen var följande: Parsifal: Burgstaller, Kundry: Milka Ternina, Amfortas: Van Rooy, Gunemanz: Blass, Klingsor: Goritz och Titurel: Journet. Orkestern leddes af Alfred Hertz.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, ö. g. 1 tr.

Vårterminen börjar den 7 Januari.

Anmälningar mottagas den 4 och 5 Januari kl. 1—3 e. m. Under terminen mottagnings- och anmälningstid Måndagar och Torsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3. Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Hedvig Svensons Musikskola.

Vårterminen börjar Fredagen den 15 Januari.

Anmälningar mottagas Onsdagen den 13 och Torsdagen den 14 Januari kl. 2—4 och 5—6 e. m.

Därefter Tisdagar och Fredagar kl. 2—3 e. m. Prospekt tillhandahålles.

Hedvig Svenson,

Storgatan 46, 2 trappor. Tel. Östermalm 34 28.

KUNGLIGA MUSIKKONSERVATORIET

i Leipzig.

Antagningspröfningen eger rum *Onsdag och Torsdag den 6 och 7 April 1904* kl. 9 till 12 f. m. Personlig anmälning till denna pröfning skall ske *Tisdagen den 5 April* å konservatoriets byrå. Undervisningen omfattar alla grenar af den musikaliska konsten, nämligen: Piano, samtliga Blås- och Stränginstrument, Orgel, Konserter och dramatisk opera utbildning, Kammar, Orkester- och Kyrklig musik samt Musikhistoria och Teori.

Prospekt på tyska och engelska utlämnas gratis. Leipzig i Jan. 1904.

Direktionen för Kungl. Musikkonservatoriet

D:r RÖNTSCH.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade
instrument ta-
gas i utbyte.
Bekväma afbe-
telningsvilkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid
mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *hög-
sta priset.*

Talrika intyg från
framstående
musici och
konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin
tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor
och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande **svensk** tillverkning och följaktligen
af utmärktaste och solidaste beskaiffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.

Svensk Musiktidning,

Nordiskt Musikblad — 24:de årgången — För hvarje musikaliskt hem.

utgives 1904 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter, med biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Vallingatan 11, 2 tr., i bok- och musikhandeln**, å posten etc. **I landsorten** bäst å **posten**.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepot för Blüthners och Rönisehs världsberömda Flyglar och Pianinos.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr. samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — Barcarolle. Mazurka, Canzonetta, Nenia — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

Svensk Musiktidnings

MUSIKBILAGA

— 1904 —

kommer ett medfölja något af årgångens första nummer och kommer att innehålla: Pianostycken af Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus samt en sång af A. M. Myrberg. **Redaktionen.**

INNEHÅLL.

Friederich von Flotow (med porträtt) — Erika Bergensson Söderman (med porträtt) — Ellen Beck (med porträtt) — Utländsk musikrevy. Nya operor och operetter 1903. — Musikhistoriska museet i Stockholm. — Musikpressen. — Följetong: Några Liszt-minnen — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.